

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella
WYMAGANIA EDUKACYJNE – Język polski
W KLASIE: VI
rok szkolny 2022/2023
nauczyciel/nauczyciele Ewa Kalińska

Ponad słowami klasa 1 część 1

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 1.liceum ogólnokształcącego. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

 materiał obligatoryjny
 materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
STAROŻYTNOŚĆ – O EPOCE					
2. Fundamenty kultury europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>antyk, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo</i> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kręgi kulturowe starożytnej Europy i je scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy • wypowiedzieć się na temat greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiadać się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych
3. Grecja, Rzym	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>polis, demokracja, prawo, obywatel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić złoty wiek Aten • wymienia osiągnięcia starożytnych Greków • wymienia osiągnięcia starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy kulturą Grecji i Rzymu • wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>kalokagatia</i> • wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu starożytności na współczesność

<p>4. Filozofia antyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów starożytnej Grecji: Sokratesa, Platona i Arystotelesa wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> wyjaśnić pojęcie <i>cnoty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa wymienić najważniejsze założenia szkoły filozoficznej stoików, epikurejczyków i sceptyków 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności Sokratesa i omówić jego metodę filozoficzną omówić dualistyczną koncepcję świata według Platona 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ filozofii starożytnych na epoki późniejsze
<p>5. i 6. Sztuka antyku</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać najważniejsze zabytki starożytnej Grecji i Rzymu wymienić cechy antycznego ideału piękna 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić główne cechy sztuki antycznej wyjaśnić, jak Grecy rozumieli piękno wymienić innowacje architektoniczne wprowadzone przez Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku wytłumaczyć, co to jest kanon objaśnić pojęcie <i>mimesis</i> jako kategorii sztuki antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy dzieła sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny 	<ul style="list-style-type: none"> rozzróżnić okresy klasyczny i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkować im konkretne dzieła
<p>7. Teatr antyczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje literackie i zdefiniować dramat wskazać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos wyjaśnić, na czym polegała zasada trzech jedności wymienić przynajmniej dwa tytuły tragedii Sofoklesa: <i>Król Edyp</i> i <i>Antygona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozzróżnić antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, komedię i dramat satyrowy opisać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos przedstawić budowę dramatu antycznego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię narodzin teatru swobodnie posługiwać się pojęciami: <i>dytyramb</i>, <i>koryfeusz</i>, <i>agon</i>, <i>chór</i>, <i>koturny</i>, <i>maska</i>, <i>deus ex machina</i>, <i>amfiteatr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię słowa <i>tragedia</i> omówić wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru

STAROŻYTNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA

<p>8. Wprowadzenie do literatury starożytnej Grecji i Rzymu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • referować informacje pozyskane z tekstu informacyjnego • wymienić twórców literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: mit, symbol, <i>sacrum</i>, <i>profanum</i>, rodzaje literackie, epika, liryka, dramat, poezja tyrtejska, anakreontyk, <i>mimesis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podstawowe wątki i tematy podejmowane przez starożytnych twórców literatury
<p>9., 10. i 11. Mitologia grecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych bogów greckich: Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos • scharakteryzować najważniejszych bogów olimpijskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>mit</i> na tle wierzeń świata starożytnego • odróżnić mit od legendy i baśni • omówić rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne, i podać ich konkretne przykłady • wymienić frazeologizmy pochodzące z mitologii i objaśnić ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować mit o Orfeuszu • omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków • omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu • wskazać archetypy w innych mitach greckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić antyczne toposy w kulturze współczesnej
<p>12. Konteksty i nawiązania – Zbigniew Herbert, <i>H. E. O.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść tekstu • wskazać narratora • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • wskazać nawiązania do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu • omówić rolę nawiązań do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować treści symboliczne i metaforyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować role opozycji światła i mroku w kreacji Orfeusza
<p>*13., 14. i 15. Mitologia starożytnych Rzymian UWAGA! Zgodnie z</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować mity rzymskie • scharakteryzować najważniejszych rzymskich bogów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać terminy pochodzące z mitologii rzymskiej obecne we współczesnym języku • wskazać wpływy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy mitologią grecką a rzymską 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zależności pomiędzy wierzeniami starożytnych Rzymian a ich priorytetami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rodzaje i znaczenie wpływów na światopogląd starożytnych Rzymian

rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 <i>Mitologia rzymska</i> została usunięta z listy lektur.		greckie na mitologię rzymską			
16. i 17. Homer, <i>Iliada</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że <i>Iliada</i> ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu
18. Konteksty i nawiązania – George R.R. Martin, <i>Nawałnica mieczy. Krew i złoto</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać we fragmencie cechy powieści <i>fantasy</i> • omówić kompozycję fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragment ze sceną pojedynku opisaną w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat sposobów przedstawiania pojedynków w kulturze
19. Konteksty i nawiązania – <i>Troja</i> w reżyserii Wolfganga Petersena	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu • opisać scenerię filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów filmu • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia bohaterów • porównać treść filmu z treścią mitu trojańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat środków filmowych użytych w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelności i jakości filmu
20. Homer, <i>Odyseja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję • wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrowki w kulturze

<p>21. i 22. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>23., 24., 25. i 26. <i>Antygona</i> Sofoklesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wymienić racje Kreona i racje Antygony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego • omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • scharakteryzować głównych bohaterów • wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć tragizm w kontekście utworu • na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i> • posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony • objaśnić zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • streścić mit o rodzie Labdakidów • wyjaśnić, na czym polega zasada <i>decorum</i> na przykładzie <i>Antygony</i>
<p>*27.,28. i 29. Arystofanes, <i>Chmury</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść komedii Arystofanesa • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Chmur</i> • scharakteryzować bohaterów komedii • wymienić elementy składające się na komizm utworu • wskazać w utworze cechy komedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konflikt racji w <i>Chmurach</i> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia Sokratesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat antycznego sporu filozofii z poezją 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawienia poglądów Sokratesa
<p>30. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

				stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	
*31. Platon, <i>Państwo</i>	• zrelacjonować treść fragmentu	• wyjaśnić, na czym polegało państwo idealne według Platona • opisać, jak według Platona wygląda poznawanie prawdy	• wyjaśnić metaforyczne znaczenie opowieści o jaskini • omówić relacje pomiędzy rzeczywistością materialną a idealną	• wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy fragmentu	• podjąć dyskusję na temat koncepcji przedstawionej przez Platona
*32. Najstarsza teoria literatury – <i>Poetyka</i> Arystotelesa	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>poetyka normatywna</i>	• omówić kompozycję dzieła • wymienić najważniejsze założenia <i>Poetyki</i>	• wyjaśnić pojęcie: <i>mimesis</i> • wyjaśnić, na czym polega epizodyczność fabuły	• przedstawić i omówić sposoby wywołania <i>katharsis</i> • omówić funkcję mitów w literaturze	• omówić funkcję poetyki normatywnej w procesie twórczym
*33. O sile argumentów – <i>Retoryka</i> Arystotelesa	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i>	• omówić kompozycję dzieła • wymienić cechy wypowiedzi retorycznej	• wymienić i omówić trzy grupy środków, za pomocą których mówca może przekonać kogoś do swojej racji	• przygotować wypowiedź retoryczną według wskazówek Arystotelesa	• podjąć dyskusję na temat przydatności retoryki w różnych sytuacjach
34. Nieśmiertelność poety – liryka Horacego	• przedstawić postać Horacego • wyjaśnić pochodzenie pojęcia <i>mecenas sztuki w</i> nawiązaniu do biografii Horacego • wyjaśnić pojęcie <i>horacjanizm</i>	• omówić cechy charakterystyczne pieśni • rozpoznać rodzaj liryki omawianych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej	• określić problematykę utworów • umieścić treść utworu w kontekście poznanych filozofii • wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze i określić ich funkcję	• stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
35. Poeta w świecie współczesnym – <i>Na</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot	• wskazać topos literacki obecny w wierszu	• formułować problem zaprezentowany w wierszu	• wypowiedzieć się na temat dialogu z tradycja	• podjąć dyskusję na temat dwóch wizji sztuki: Horacego i

<i>odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza	liryczny	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe zastosowane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować tytuł utworu omówić funkcję środków językowych zastosowanych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentowanego w wierszu interpretować utwór 	Różewicza
*36. i 37. Mitologiczne początki Rzymu – <i>Eneida</i> Wergiliusza	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów wymienić głównych bohaterów <i>Eneidy</i> przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów omówić kompozycję <i>Eneidy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter utworu wskazać środki językowe zastosowane w utworze i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relację Eneasza i Dydony w kontekście priorytetów starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> porównać Eneasza i Odyszeusza
*38. <i>Eneida</i> z innego punktu widzenia – <i>Lawinia</i> Ursuli Le Guin	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu omówić świat przedstawiony wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentu wypowiedzieć się na temat funkcji narracji pierwszoosobowej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę fragmentu omówić sposób reinterpretacji mitu omówić portret psychologiczny bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować fragment w kontekście krytyki feministycznej 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawiania kobiet w kulturze
STAROŻYTNOŚĆ – NAUKA O JĘZYKU					
39. Język a inne systemy znaków	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje znaków definiować znaki naturalne i konwencjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić język jako system znaków 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się różnymi kodami ikonicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> porównać różne formy przekazywania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych
40. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenie umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań rozdzielić rodzaje kodów (języków) 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> sprawnie posługiwać się językiem
STAROŻYTNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
41. Wypowiedź	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić strukturę wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby budowania spójności 	<ul style="list-style-type: none"> zapropionować argumenty do podanej 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować spójną, poprawną i 	

argumentacyjna	argumentacyjnej • wymienić rodzaje argumentów	między zdaniem • rozwinąć zaproponowaną argumentację	tezy i podeprzeć je przykładami	przekonującą wypowiedź argumentacyjną	
42. Jak skutecznie przemawiać?	• przedstawić strukturę przemówienia • wymienić środki retoryczne	• przedstawić zależności pomiędzy sposobem budowania przemówienia a sytuacją komunikacyjną	• budować przemówienie podążając za wskazówkami	• wygłosić spójne przemówienie dostosowane do sytuacji komunikacyjnej	
STAROŻYTNÓŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
43. i 44. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BIBLIA – O EPOCE					
45. Biblia – wiadomości wstępne	• wymienić religie, wywodzące się z Biblii • określić podstawowe podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem	• wyjaśnić pojęcie <i>Testament w</i> odniesieniu do Biblii • przedstawić podział ksiąg biblijnych i podać przykłady • wyjaśnić pojęcia: <i>kanon, apokryf</i> • podać przykłady frazeologizmów wywodzących się z Biblii	• omówić różnice między Starym a Nowym Testamentem • wyjaśnić, czym są Ewangelie i wymienić ewangelistów • wymienić przekłady Biblii • wymienić cechy stylu biblijnego	• wypowiedzieć się na temat roli Biblii w kulturze • omówić funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną	• wyczerpująco opisać jedną z religii, wywodzących się z Biblii • wymienić święte księgi innych religii
BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
46. Księga Rodzaju – dzieje	• zrelacjonować powstanie świata i	• wyjaśnić znaczenie frazeologizmu	• porównać biblijny opis stworzenia świata i	• interpretować opowieść o zerwaniu	• formułować wypowiedź na temat

początków świata i ludzkości	człowieka według Biblii	<i>zakazany owoc</i> • zdefiniować pojęcia: <i>genesis, patriarcha</i>	człowieka z opisem mitologicznym	owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym)	wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym
47. Konteksty i nawiązania – <i>Co się naprawdę zdarzyło w ogrodzie Eden</i> Harolda S. Kushnera	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu Harolda Kushnera • zrelacjonować treść historii o grzechu pierworodnym	• wskazać podobieństwa i różnice, które autor eseju dostrzega między ludźmi a zwierzętami	• określić funkcję pytań w tekście Harolda Kushnera • porównać autorską interpretację historii biblijnej z interpretacją kanoniczną	• podjąć dyskusję na temat autorskiej interpretacji historii o grzechu pierworodnym	
48. Konteksty i nawiązania – <i>Prawiek i inne czasy</i> Olgi Tokarczuk	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora	• wskazać elementy realistyczne i fantastyczne we fragmencie • wskazać motywy biblijne we fragmencie	• omówić cel gry opisanej we fragmencie • przedstawić problematykę fragmentu	• interpretować treści niedosłowne fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji mitu kosmogonicznego w życiu wspólnoty	• wskazać szerokie konteksty i nawiązania
49. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadniać własne sądy	• podjąć polemikę
50. Rozważania o cierpieniu – Księga Hioba	• opowiedzieć historię Hioba • przedstawić kompozycję Księgi Hioba	• scharakteryzować Hioba • omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii	• interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem	• podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei)	• omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej • interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba
51. Dociekanie sensu ludzkiego życia w Księdze Koheleta	• wyjaśnić, kim był Kohelet • zrelacjonować fragment	• nazwać środki stylistyczne użyte we fragmencie • wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los	• określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie • określić problematykę utworu	• interpretować teologiczną wymowę Księgi Koheleta • wskazać podobieństwa pomiędzy radami	• omówić obraz Adriaena van Utrechta w kontekście omawianego utworu

				Koheleta a radami greckich filozofów	
52. Poezja biblijna – Księga Psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować psalmy do liryki • określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: <i>psalm</i>, <i>psalterz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • podać przykłady paralelizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza)
53. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
54. Konteksty i nawiązania – Wojciech Wencel, <i>Psalm</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, jakimi środkami językowymi został osiągnięty patos w wierszu • określić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję Boga i człowieka przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
55. Biblijne oblicza miłości – Pieśń nad Pieśniami	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić przynależność Pieśni do liryki • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relacje między Oblubieńcem a Oblubienicą • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcie <i>miłość zmysłowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić oddziaływanie Pieśni na zmysły, podając cytaty z tekstu • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w Pieśni i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przynależności Pieśni do kanonu biblijnego • wypowiedzieć się na temat alegorycznej interpretacji Pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opis miłości zaprezentowany w Pieśni z wybranymi utworami miłosnymi z kręgu popkultury • opisać Oblubienicę z obrazu Rossettiego i porównać ją z literackim pierwowzorem postaci

					w Biblii
56. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera • zdefiniować pojęcie <i>eschatologii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie, znajdujące się w omawianych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego)
57. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
58. Konteksty i nawiązania – Cormac McCarthy, <i>Droga</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • wyjaśnić pojęcie <i>postapokaliptyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać rzeczywistość opisaną we fragmentach z Apokalipsą św. Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przesłanie płynące z tekstu • analizować postawy i emocje bohaterów w obliczu katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany tekst kultury opisujący rzeczywistość postapokaliptyczną
59. Filmowe nawiązanie do Biblii – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie • analizować rolę przypadku w konstrukcji fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować postać graną w filmie przez Artura Barcisia • podjąć dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat innego filmu z cyklu <i>Dekalog</i>
BIBLIA – NAUKA O JĘZYKU					
60. Akt komunikacji językowej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować akt komunikacji językowej • wymienić, co składa się na akt komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co należy zrobić, aby komunikat był dobrze zrozumiany 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję mowy ciała w procesie komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ sytuacji społecznej na jakość aktu komunikacji 	
61. Informacja, prośba czy zakłęcie? Funkcje wypowiedzi.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi 	

BIBLIA – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
62. Jak napisać plan twórczy i odtwórczy tekstu?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje planów wymienić cechy dobrze przygotowanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować podany plan 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan odtwórczy tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan twórczy tekstu 	
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
63. i 64. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
ŚREDNIOWIECZE – O EPOCIE					
65. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić etymologię nazwy epoki wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza wyjaśnić pojęcia: <i>teocentryzm, feudalizm</i> wymienić fazy średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza wymienić średniowieczne wzorce osobowe porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego scharakteryzować średniowieczny system szkolny wyjaśnić pojęcie: <i>Biblia pauperum</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza omówić średniowieczny uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować rolę karnawału 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze
66. i 67. Sztuka średniowieczna	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać najważniejsze zabytki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić podstawowe cechy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić i zilustrować przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> analizować średniowieczne dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić styl romański od gotyckiego

	polskiego i europejskiego średniowiecza	<p>stylu romańskiego i gotyckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza • posługiwać się następującymi terminami: <i>plaskorzeźba, rzeźba pełnofigurowa, fresk, pieta, ikona, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal</i> 	<p>parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić alegorię i podać jej przykłady • posługiwać się następującymi terminami: <i>symultanizm, iluminatorstwo, miniatura, chorał, bazylika</i> 	sztuki według podanych kryteriów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu bizantyjskiego i podać jego przykłady • wypowiedzieć się na temat muzyki średniowiecznej
68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
69. <i>Bogurodzica</i> – najstarszy polski utwór poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • omówić funkcję <i>Bogurodzicy</i> w średniowiecznej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw <i>deesis</i> i odnieść go do sztuk plastycznych • omówić formę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa między motywem <i>deesis</i> w <i>Bogurodzicy</i> a tym przedstawionym na ikonie
70. Ludzki wymiar cierpienia Matki	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Maryję jako matkę • omówić motyw 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy męki Pańskiej przedstawione w

Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<i>Stabat mater</i> w wierszu	<i>Bogurodzicy</i>	<i>Lamencie świętokrzyskim</i> i na obrazie Grünewalda <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat obrazu Żydów w tekście <i>Lamentu</i>
71. Średniowieczny ideał ascety – <i>Legenda o św. Aleksym</i>	<ul style="list-style-type: none"> streścić żywot św. Aleksego wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować świętego jako ascetę wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i słowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście typowe elementy legendy hagiograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności ascezy oraz sensu takiej drogi do świętości omówić parenetyczny charakter utworu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać inne przykłady ascezy średniowiecznej omówić rolę świętych w życiu ludzi średniowiecza
72. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
73. Konteksty i nawiązania – <i>Opowieść małżonki świętego Aleksego</i> Kazimiery Iłłakowiczówny	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego rozpoznać kontekst literacki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określić typ liryki scharakteryzować podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst kulturowy wykorzystany w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza
74. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	<ul style="list-style-type: none"> streścić utwór wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze, posługując się przy tym terminem <i>alegoria</i> wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić motyw <i>danse macabre</i> wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: <i>memento mori</i> i <i>ars moriendi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza omówić utwór jako satyrę społeczną wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> z jego ujęciem na obrazie Bernta Notkego

75. Konteksty i nawiązania – <i>Śmierć i co potem</i> Terry'ego Pratcheta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów • omówić zachowanie bohatera w chwili śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pogląd Śmierci na przemiany cywilizacyjne • porównać sposób przedstawienia śmierci w utworze Terry'ego Pratcheta i w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalną wymowę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić alegoryczny obraz śmierci w innych tekstach kultury
*76. Tryumf śmierci w <i>Siódmej pieczęci</i> Igmara Bermana	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu • odnaleźć nawiązania do kultury i obyczajowości średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł i objaśnić jego funkcję • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcia: <i>personifikacja, taniec śmierci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w filmie konwencję moralitetu i ją omówić • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcie <i>teodycea</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przesłanie filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
77. Świętość afirmacyjna – św. Franciszek	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać postać św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać postawy dwóch świętych: św. Franciszka i św. Aleksego • wyjaśnić reakcję zwierząt na słowa św. Franciszka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę utworu • omówić funkcję elementów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować metaforyczne znaczenie utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>franciszkanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować scenę z życia św. Franciszka ukazaną na fresku Giotta
78. Konteksty i nawiązania – <i>Imię róży</i> Umberto Eco	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dwie wersje historii o kazaniu św. Franciszka do ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać problemy społeczne poruszone we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić uniwersalne problemy poruszone we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli autorytetów
79. Ideał rycerza – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars moriendi</i> obecne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych

<p>*80. Filozofia średniowieczna – <i>Wyznania św.</i> Augustyna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment <i>Wyznań św. Augustyna</i> • przybliżyć postać św. Augustyna 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Wyznań</i> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Augustyna • wyjaśnić pojęcia: <i>asceza, iluminacja, dualizm duszy i ciała</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić naturę i pochodzenie zła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wyjaśnienie obecności zła w świecie zawarte w <i>Księdze Hioba</i> z interpretacją tego problemu w <i>Wyznaniach św. Augustyna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Fra Angelico w kontekście fragmentu
<p>*81. Filozofia średniowieczna – <i>Summa teologiczna św.</i> Tomasza z Akwinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragmenty <i>Summy teologicznej</i> • przybliżyć postać św. Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Tomasza • wyjaśnić pojęcie: <i>scholastyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega opisany w tekście dowód na istnienie Boga • wyjaśnić, na czym polega scholastyczny sposób myślenia 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zastosowanej przez św. Tomasza argumentacji • porównać filozofię św. Tomasza i św. Augustyna 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poglądów głoszonych przez św. Augustyna i Tomasza
<p>82. Średniowieczna miłość – <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić podany fragment <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> • wymienić najważniejszych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • sformułować zasady miłości dworskiej • omówić etos rycerski na przykładzie Tristana 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić funkcję fantastyki w utworze • wyjaśnić, na czym polega tragizm Tristana i Izoldy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę • wypowiedzieć się na temat obyczajowości średniowiecznej na podstawie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić topos nieszczęśliwej miłości na wybranym przykładzie z kultury współczesnej
<p>83. Konteksty i nawiązania – Halina Poświatowska, *** [<i>tutaj leży Izold...</i>]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację liryczną w wierszu • omówić aluzję literacką zastosowaną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wiersz • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne • porównać przesłanie wiersza i przesłanie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać analizę i interpretację wiersza, uwzględniając konteksty
<p>84. Kompetencje językowe i komunikacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem

<p>85. Historiografia polska w średniowieczu – <i>Kronika polska</i> Galla Anonima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie <i>kroniki</i> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać obowiązki króla przedstawione przez kronikarza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • zdefiniować pojęcie <i>historiografii</i> • zaprezentować wzorzec władcy na podstawie charakterystyki Bolesława Chrobrego pióra Galla Anonima 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • wypowiedzieć się na temat <i>Kroniki polskiej</i> jako źródła historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie <i>Kroniki polskiej</i> • omówić uwarunkowania historyczne początków piśmiennictwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach
<p>*86. Testament poetycki François Villona</p> <p>UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 <i>Wielki testament Villona</i> został usunięty z listy lektur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować życiorys Villona stanowiący kanwę utworu • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać nadawcę i adresata ballady 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • wyjaśnić pojęcie – <i>testament poetycki</i> • wskazać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych użytych w utworze • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz przemijania zawarty w <i>Wielkim Testamencie</i> • wypowiedzieć się na temat refleksji odnośnie ludzkiego życia zawartych w <i>Wielkim testamencie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<p>87. Podróż po zaświatach – <i>Boska Komedia</i> Dantego Alighieri</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dantego po zaświatach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> • wyjaśnić tajemnicę tytułu • scharakteryzować narratora • omówić kompozycję poematu • wyjaśnić pojęcia: <i>poemat epicki, summa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w utworze • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim przewodnikiem Wergiliusza

ŚREDNIOWIECZE – NAUKA O JĘZYKU					
88. Od słowa do zdania. Czym jest gramatyka?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać błędy we wskazanych wypowiedziach i określać rodzaj błędu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję poszczególnych działów gramatyki w budowaniu wypowiedzi 	
*89. Jak powstał i jak rozwijał się język polski?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>język praindoeuropejski</i> wymienić grupy języków słowiańskich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać języki należące do poszczególnych grup języków słowiańskich wskazać zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> omówić procesy językowe, które ukształtowały podane słowa i zwroty wskazać w dziełach kultury dawnej dowody na zmiany językowe 	
ŚREDNIOWIECZE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
90. Jak robić notatki?	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować notatkę syntetyzującą wymienić formy notatki syntetyzującej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować rodzaje notatek 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować notatkę syntetyzującą 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje notatkę syntetyzującą w formie mapy myśli 	
ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
91. i 92. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze